

Det er naturligvis heller ikke den her forudsatte Tilvækst, som Modstanderne paaberaaber sig, men derimod den Stigning i Appelsagernes Antal, der befrygtes at ville blive Følgen af, at mindre kyndige og erfarne fremtidig vil komme til at raadgive med Hensyn til Appelspørgsmaalet, og at man som Følge deraf maa regne med et betydeligt Antal mindre velgrundede Appeller.

Vi maa her over for fremføre, at det jo ifølge Sagens Natur er ubevist og paa Forhaand ubeviseligt, at en udvidet Procedureadgang skulde medføre en saadan sagligt ubegrundet Stigning i Appelsagernes Antal, og at de hidtil baade herhjemme og andetsteds indhøstede Erfaringer gør det lidet sandsynligt eller rettere ganske usandsynligt, at en overdreven Benyttelse af Appelinstanten skulde blive Følgen af den af os foreslaaede Ordning¹).

For først at nævne Erfaringerne her hjemme fra, saa maa det sikkert siges at høre til de sjældne Undtagelser, at der for Landsretterne af en Sagfører fremføres en Sag, om hvilken Dommerne maa mene, at den aldrig burde have været anlagt eller appelleret, og skulde ikke andre Hensyn bevæge Sagføreren til at indtage denne forsigtige Holdning, saa skal han nok drives dertil af Selvopholdelsesdriften, Hensynet til Renomméet og Bevaringen af Klientelet. En tabt Sag er for en Sagfører altid en ubehagelig Oplevelse, hyppigt en meget kostbar Begivenhed, fordi den kan berøve ham baade den paagældende og andre Klienter²), og der udkræves megen Ukendskab til Sagførergerningens faktiske Vilkaar for at tro, at nogen forstandig Sagfører af Salær-Hensyn skulde tilraade et Sagsanlæg eller en Appel, som ikke har virkelig gode Udsigter — det vilde for Sagføreren være det samme som det for Landmanden er at rovdryve sin Jord³). Der er for os ingen Tvivl om, at de mindre øvede Sagførere, hvem en udvidet Procedureadgang maatte tilstede at appellere til Højesteret, i egen Interesse vil være tilbageholdne med at tilraade og paatage sig en Appel, hvilket atter vil medføre, at de tvivlsomste Tilfælde fremdeles vil blive forelagte de egentlige Specialister i Proceduren⁴). Man kan jo meget vel tænke sig, at disse ikke mindst i

1) Forøvrigt bør ikke overses, at af de to Onder: for mange eller for faa Appeller, er det første det mindste. For mange Appeller betyder, at en Del rigtige Domme stadfæstes — for faa Appeller betyder, at urigtige Domme forbliver uændrede.

2) Særlig alvorligt stiller det sig naturligvis for ham, hvis der idømmes Mulkt for unødigt Trætte — det sikre og haardt rammende Middel, Retten altid har til Raadighed med urimeelige Sager. Alene Risikoen for denne Følge vil virke afskrækkende paa enhver, der kunde tænkes at føle sig fristet til Letsindighed paa dette Omraade.

3) Det er ejendommeligt, at man fra visse Sider mener særlig at burde beskytte Befolkningen mod letsindige Appeller. Tiltrængtes overhovedet Beskyttelse, vilde der dog være nok saa megen Grund til at værne Folk mod letsindige Sagsanlæg. I mangfoldige Livsforhold, Kompagniskab, Tjenesteforhold, Ægteskab o. s. v. medfører Beslutningen om Sagsanlæg de mest vidtgaende personlige og økonomiske Følger for Parterne. I Forhold hertil er Beslutning om at appellere Dommen i den saaledes anlagte Sag et Skridt af langt mindre vidtrækkende Karakter.

Højest besynderlig virker den i Retsplejeudvalgets Betænkning udtalte Frygt for, at den mindre rutinerede med Henblik paa Højesteretsproceduren skulde foranstalte overflødige Vidneafhøringer, Syn og Skøn o. l. Der nævnes her netop saadanne Retsskridt, der foretages allerede til Brug for Landsretsproceduren, men der har aldrig været klaget over, at de forekom i overdrevet Antal. Med hvilken Føje vil man da antage, at Landsretssagførerne, hvis Sagen gaar til Højesteret, pludselig skulde tabe deres forstandige Bedømmelse af, hvad der udkræves i nævnte Henseende?

4) I mangfoldige Tilfælde vil iøvrigt den Sagfører, der fra Landsretten kender Sagen, derunder navnlig Resultaterne af Bevisførelsen, — der jo ofte kun protokolleres meget kortfattet — være den, der bedst kan bedømme, hvorledes Chancerne staar med Hensyn til at opnaa en ændret Bedømmelse af Sagens faktiske Sammenhæng. Højesteretssagføreren vil meget ofte først kunne afgive Responsum, naar han har faaet Dommens Fremstilling suppleret med den for Landsretten procederende Sagførers.